

fordi der ikke er plejehjemspladser eller andre egnede bolig- og pasningsmuligheder at udskrive dem til. De beskrevne forhold for disse ældre patienter er således ikke et resultat af reglerne om tvang i psykiatrien.

Spørgsmål nr. 47:

Ministerens kommentar udbedes til henvendelsen fra Dansk Kommunal Arbejderforbund, jf. L. 45 – bilag 27.

Svar:

Med hensyn til Dansk Kommunal Arbejderforbunds bemærkninger om materielle patientrettigheder henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 23.

Det bør i den forbindelse fremhæves, at udeladelsen af bestemmelsen om nærmere opregnede rettigheder for frihedsberøvede patienter (§ 24 i lovudkastet i betænkning nr. 1109/87) ikke er ensbetydende med, at der intet gælder i så henseende. Amtskommunerne m.fl. har som ansvarlige sygehusmyndigheder pligt til at sikre, at de psykiatriske sygehuse og afdelinger er indrettet således, at de stedse er i overensstemmelse med god psykiatrisk sygehusstandard, ikke kun til gavn for frihedsberøvede patienter, men til gavn for alle psykiatriske patienter. Denne pligt foreslås nu udtrykkeligt lovfæstet i forslaget § 2.

For så vidt angår Dansk Kommunal Arbejderforbunds bemærkninger vedrørende den foreslåede klageordning henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 24.

Spørgsmål nr. 57:

Ad §§ 24 og 25.

Howdan skal plejepersonalet forholde sig, såfremt patienten ikke er i stand til at udtrykke sig klart og præcist med hensyn til ønske/valg af patientrådgiver?

Svar:

Efter forslaget § 25, stk. 3, skal patienten altid have lejlighed til at udtale sig om den påtænkte patientrådgiverbeskikkelse, ligesom der i den patientvejledning, der vil blive udsendt, vil blive gjort opmærksom på, hvilke muligheder patienten har for eventuelt at få beskikket en anden patientrådgiver end den, der står for tur på fortegnelsen over patientrådgivere. Der

henvises herved til besvarelsen af spørgsmål nr. 17.

Hvis patienten ikke er i stand til at udtrykke sin indstilling til valget af patientrådgiver på en tilstrækkelig klar og utvetydig måde, må sygeplejepersonalet gennem spørgsmål til patienten og eventuelt indrømmelse af en vis betænkningstid søge at afklare patientens holdning.

Hvis patientens indstilling herefter fortsat er uklar, må hovedreglen, hvorefter der sker beskikkelse af den patientrådgiver, der står for tur, følges. Det bemærkes, at patienten i givet fald efterfølgende – f.eks. når tilstanden er forbedret så meget, at den pågældende er i stand til at give udtryk for sin indstilling – vil kunne rejse spørgsmål om udskiftning af den beskikkede patientrådgiver. Der henvises til lovforslagets bemærkninger til §§ 24–29.

Spørgsmål nr. 61:

Ministerens kommentarer udbedes til de retssikkerhedsmæssige aspekter i udtalelsen fra Det Danske Center for Menneskerettigheder, jf. bilag 43.

Svar:

1. Det fremgår af udtalelsen, at det sammenfattende er centrets opfattelse, »at der ikke i de for øjeblikket eksisterende internationale regler og gældende retspraksis stilles krav med hensyn til procedurer og formelle retssikkerhedsgarantier i øvrigt, som lovforslaget ikke kan opfylde« (pkt. 6 i centrets udtalelse).

2. Centeret har endvidere side 3 ff fundet anledning til at fremkomme med nogle bemærkninger om nogle af de foreslåede regler ud fra »menneskerettighedsorienterede« synspunkter. Centret finder bl.a., at en lovfæstelse af en mindstestandard for patienters opholdsvilkår – som centret i øvrigt afstår fra at angive det nærmere indhold af – vil være i overensstemmelse med de seneste års udvikling. Centret anfører i den forbindelse, at det ikke er stemmende med dansk lovgivningspolitisk tradition, hvis et afgrænset spørgsmål om lovgivningsmæssig sikring af minimumsrettigheder for frihedsberøvede personer opgives på grund af overordnede kompetencefordelingsregler og erindrer side 5 om, at mindretalsgarantier normalt forudsættes fastsat ved lov.

Justitsministeriet er ikke bekendt med, hvilken dansk lovgivningspolitisk tradition udta-